Odnowa i rozwój wsi – najczęściej zadawane pytania

1. ***Czy zakup witaczy jest kosztem kwalifikowalnym?***

   Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego PROW 2007-2013, pomoc jest przyznawana w formie refundacji części, związanych z realizacją operacji, kosztów budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury turystycznej.

   Kwalifikowalność kosztów zakupu lub instalacji witaczy można rozpatrywać w kontekście infrastruktury turystycznej. W potocznym rozumieniu infrastruktura turystyczna ma na celu przystosowanie terenu do potrzeb ruchu turystycznego. Stanowi ją zespół obiektów i urządzeń turystycznych, które mają służyć przyjeżdżającym na dany obszar turystom. Witacze służą do informowania i podkreślenia silnej marki regionu, oznakowania największych atrakcji turystycznych lub informowania turystów, że wjeżdżają do danego miasta czy gminy. Witacze nie należą do kategorii znaków i sygnałów drogowych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 170, poz. 1393), są one oznakowaniem, mającym charakter lokalny i mogą być nośnikiem informacji w dowolnym zakresie. W związku z tym, witacze stanowią infrastrukturę turystyczną.

2. ***Czy można zaliczyć do kosztów kwalifikowalnych koszty rozbudowy obiektu magazynowo-gastronomicznego klubu żeglarskiego?***

   Budowa pomieszczeń na potrzeby działalności klubu żeglarskiego: biura oraz bazy szkoleniowej nie wpisuje się w zakres działania „Odnowa i rozwój wsi" PROW 2007 - 2013.

3. ***Czy można zaliczyć do kosztów kwalifikowalnych koszt wyposażenia świetlicy socjoterapeutycznej?***

   Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.), refundacji podlegają koszty budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia budynków pełniących funkcje rekreacyjne i społeczno - kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków.

   W związku z tym, kwalifikowalne mogą być koszty remontu pomieszczeń wykorzystywanych w celach społecznych i kulturalnych. Natomiast nie będą kwalifikowalne koszty związane z wyposażeniem świetlicy socjoterapeutycznej.

4. ***Czy jest możliwość włączenia do kosztów kwalifikowalnych wydatków związanych z przesunięciem/przeniesieniem słupa energetycznego, w celu wybudowania boiska sportowego?***

   Jeżeli przeniesienie słupa energetycznego jest niezbędne do wykonania operacji, wówczas koszty usługi polegającej na przesunięciu/przeniesieniu słupa mogą stanowić koszty kwalifikowalne w ramach przedmiotowego działania.

   Należy jednak wziąć pod uwagę, iż właściciel działki nie może ingerować w linię energetyczną. Przesunięcie/przeniesienie słupa musi zostać uzgodnione z przedsiębiorstwem energetycznym.

5. ***Czy można zaliczyć do kosztów kwalifikowanych koszty:***

a) oznakowania ulic i numeracji budynków w ścisłej zabudowie historycznej rynku,

b) oznakowania turystycznego wraz z informacją turystyczną,

c) map miejsc o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców miejscowości,

d) punktu informacji turystycznej wraz z tablicą informacyjną,

- w ramach: kształtowania obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego?

Koszty oznakowania turystycznego, informacji turystycznej, map miejsc o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców miejscowości, punktu informacji turystycznej wraz z tablicą informacyjną dotyczą przystosowania terenu dla potrzeb ruchu turystycznego i rekreacyjnego, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.) i mogą być kwalifikowalne w ramach budowy infrastruktury turystycznej.

Natomiast oznakowanie ulic i numeracji budynków w miejscowości stanowi prostą inwestycję odtworzeniową i nie kwalifikuje się do współfinansowania na podstawie art. 55 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.).

6. ***Czy jest możliwość wynajmowania świetlicy wiejskiej, na której modernizację i wyposażenie przyznana została pomoc w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013?***

Zgodnie z kryteriami dostępu określonymi w PROW 2007 – 2013, pomoc finansowa może być przyznana, jeżeli projekt nie ma charakteru komercyjnego. W związku z tym, jego realizacja uzależniona jest od wysokości zaktualizowanej wartości netto przedsięwzięcia - wskaźnika NPV. Jeżeli NPV jest mniejszy niż 25% wartości całkowitych kosztów przedsięwzięcia, oznacza to, że przedsięwzięcie nie generuje „znacznego dochodu netto" i wówczas może być realizowane w ramach przedmiotowego działania. W związku z tym, beneficjent może wynajmować świetlicę wiejską na imprezy okolicznościowe pod warunkiem, że utrzymany zostanie cel projektu natomiast opisana działalność będzie miała charakter dodatkowy a nie dominujący, a ponadto, dochód z wynajmowania świetlicy nie przekroczy 25% wartości całkowitych kosztów przedsięwzięcia.

7. ***Czy jest możliwe uznanie za koszt kwalifikowalny kosztu budowy kanalizacji deszczowej w ramach operacji, polegającej na remoncie dachu zabytkowego kościoła, w której beneficjentem jest parafia? Kanalizacja ma za zadanie odprowadzenie wody z obszaru przy kościele, a obszar ten w Planie odnowy miejscowości jest określony jako obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb społecznych.***

W ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" PROW 2007 - 2013 parafia może realizować operacje, dotyczące m. in. remontu dachu lub elewacji w zabytkowym budynku architektury sakralnej. W przypadku operacji polegającej na remoncie dachu kwalifikowalne mogą być

koszty zakupu i montażu instalacji kanalizacyjnej, umożliwiającej odprowadzanie ścieków z tego budynku.

8. ***Czy jest możliwe dofinansowanie remontu remizy strażackiej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi"?***

Zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i tryby przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.) refundacji podlegają koszty budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno - kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków.

W związku z tym, kwalifikowalny może być koszt remontu pomieszczeń remizy strażackiej wykorzystywanych w celach społeczno-kulturalnych.

9. ***Czy jest możliwa zmiana umowy o przyznanie pomocy, polegająca na rezygnacji z realizacji inwestycji w jednej z miejscowości?***

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.), poza postanowieniami określonymi w art. 23 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, umowa może zawierać inne postanowienia dotyczące realizacji operacji, w szczególności zobowiązania beneficjenta dotyczące osiągnięcia celu operacji i jego zachowania przez 7 lat od dnia przyznania pomocy. Zgodnie natomiast z § 15 ust. 3 tego rozporządzenia zmiana umowy w zakresie tych zobowiązań jest nieważna. Przepisy tego rozporządzenia nie wprowadzają od powyższej reguły żadnych wyjątków, a zatem jakakolwiek zmiana postanowień dotyczących osiągnięcia celu operacji i jego zachowania przez 7 lat od dnia przyznania pomocy jest obarczona skutkiem nieważności. Zasadniczo podmiot wdrażający nie powinien godzić się na dokonanie takiej zmiany umowy łączącej go z beneficjentem.

Postanowienia umowy dotyczące celu operacji nie mogą być zmieniane, gdyż taka zmiana byłaby nieważna; gmina powinna zrealizować ten cel - zrealizować obie inwestycje w obu miejscowościach. Jeżeli jedna z tych inwestycji nie zostanie zrealizowana, to cel operacji też nie zostanie zrealizowany, chociażby druga inwestycja została w pełni zrealizowana. Konsekwencje niezrealizowania celu operacji są dość jasno wyrażone w § 17 ust. 2 powyższego rozporządzenia, a mianowicie jeżeli cel operacji nie został osiągnięty lub nie może zostać osiągnięty do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną, to nawet częściowa wypłata pomocy za prawidłowo zrealizowaną część operacji nie przysługuje beneficjentowi. Takie same konsekwencje przewiduje § 9 ust. 2 wzoru umowy o przyznanie pomocy w ramach powyższego działania, a zgodnie z jego ust. 3, w takiej sytuacji samorząd województwa odmawia wypłaty całości pomocy. Taka odmowa z kolei stanowi przesłankę rozwiązania umowy określoną w § 11 ust. 1 pkt 5 wzoru tej umowy.

Niezrealizowanie celu operacji mogłoby nastąpić bez powyższych konsekwencji dla beneficjenta tylko w sytuacji, gdyby było wynikiem wystąpienia okoliczności siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, wymienionych enumeratywnie w art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 1974/2006 i w § 24 ust. 1 powyższego rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

10. ***Czy opis miejsc („opis i charakterystyka obszarów, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 5 tj. związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budową placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego") musi znajdować się w jakimś określonym miejscu w POM-ie? Czy wystarczającym jest aby opis takich miejsc lub informacja o braku takich miejsc, został zapisany na różnych stronach Planu (w rożnych jego częściach)?***

    W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego PROW 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.) określone zostały elementy, jakie powinien zawierać POM. Jednym z nich jest opis obszaru o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców miejscowości, w której planowana jest realizacja operacji w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi". Przepisy nie precyzują miejsca w POM, w którym taki opis miałby się znajdować. W związku z tym, w opinii MRiRW, opis taki może znajdować się na różnych stronach POM, jednakże jednym z warunków, jakie muszą zostać spełnione aby POM mógł być oceniony pozytywnie jest to, aby zawierał opis lub informacje o braku obszaru o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców.

11. ***Czy jest możliwe przyznanie pomocy na realizację inwestycji polegającej na remoncie 4 świetlic wiejskich, w przypadku gdy w jednej ze świetlic wnioskodawca planuje wyłącznie budowę zbiornika bezodpływowego na ścieki, natomiast w pozostałych świetlicach inwestycja została określona jako remont lecz w opinii samorządu województwa inwestycja dotyczy przebudowy nie zaś remontu?***

    Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, ze zm.), pomoc jest przyznawana w formie refundacji części, związanych z realizacją operacji kosztów budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno - kulturalne, w tym świetlic i domów kultury z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków.

    Inwestycja polegająca wyłącznie na budowie zbiornika bezodpływowego nie stanowi przebudowy, remontu lub wyposażenia budynku, w związku z tym nie jest kosztem kwalifikowalnym w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi". Ponadto, w przypadku wątpliwości związanych z rozbieżnością tytułu operacji z zakresem planowanych robót, biorąc pod uwagę, iż zarówno remont jak i przebudowa stanowią koszt kwalifikowalny, samorząd województwa powinien wezwać wnioskodawcę do zmiany tytułu na etapie wezwania do usunięcia nieprawidłowości zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia.

12. ***Co należy rozumieć pod pojęciem przedszkola, w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220 ze zm.)?***

    Zgodnie z ww. rozporządzeniem pomoc jest przyznawana w formie refundacji części, związanych z realizacją operacji, kosztów: budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno - kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków.

W przepisie nie odwołano się do definicji „przedszkola" określonej w konkretnym akcie prawnym. W związku z tym, wyłączenie dotyczy zarówno przedszkola w rozumieniu Ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 (Dz. U. z 2004 r. nr 256 poz. 2572 z późn. zm), jak również rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, w formie punktów przedszkolnych i zespołów przedszkolnych. Oznacza to, że wyłączenie dotyczy zarówno przedszkoli określonych w ww. ustawie jak i punktów przedszkolnych.

13. ***W jaki sposób należy postępować w sytuacji, gdy kosztorys obejmuje remont świetlicy, w tym pomieszczeń przedszkola i nie ma możliwości wydzielenia kosztów remontu przedszkola bez korekty kosztorysu?***

    Pomoc w ramach przedmiotowego działania może dotyczyć wyłącznie kosztów kwalifikowalnych. Samorząd województwa nie może przyznać pomocy, jeżeli nie określi kosztów podlegających refundacji.

14. ***Czy samorząd województwa może wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia planu odnowy miejscowości?***

    Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.) do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się wymienione w formularzu tego wniosku załączniki, w tym: plan odnowy miejscowości, zawierający elementy wskazane w przepisach ww. rozporządzenia, m.in. opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną(...).

    Ponadto, na podstawie przepisów przywołanego rozporządzenia:

    § 11. 1. Jeżeli złożony wniosek o przyznanie pomocy jest wypełniony nieprawidłowo lub zawiera braki, wzywa się wnioskodawcą, na piśmie, do usunięcia nieprawidłowości lub braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

    2. Jeżeli wnioskodawca, pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 1:

    1) *nie usunął w terminie żadnych nieprawidłowości lub braków, pomocy nie przyznaje się, o czym wnioskodawcę informuje się na piśmie, podając przyczyny nieprzyznania pomocy;*

    2) *usunął w terminie nie wszystkie nieprawidłowości lub braki, wzywa się go ponownie, na piśmie, do usunięcia pozostałych nieprawidłowości lub braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.*

    3. Jeżeli wnioskodawca, pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, nie usunął w terminie pozostałych nieprawidłowości lub braków, pomocy nie przyznaje się, o czym wnioskodawcę informuje się na piśmie, podając przyczyny nieprzyznania pomocy.

    Plan odnowy miejscowości stanowi załącznik do wniosku o przyznanie pomocy i jako element wniosku podlega takim samym regułom dotyczącym usunięcia nieprawidłowości lub braków, jakie zostały określone w § 11 ww. rozporządzenia. Przepisy rozporządzenia dla przedmiotowego działania nie wyłączają planu odnowy miejscowości jako dokumentu, w którym niedopuszczalne jest usuwanie nieprawidłowości lub braków.

15. ***Jak należy postąpić, w przypadku gdy beneficjent działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego PROW 2007 - 2011 wszczął postępowanie przetargowe przed terminem złożenia wniosku o przyznanie pomocy oraz co należy rozumieć pod pojęciem wynikającym z zapisów umowy o przyznanie pomocy w zakresie „rozpoczęcia realizacji operacji" ?***

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220 z późn. zm.) koszty uznaje się za koszty kwalifikowalne, jeżeli dostawy, roboty budowlane i usługi, związane z realizacją operacji, zostały nabyte w trybie przepisów o zamówieniach publicznych, w przypadku gdy beneficjent jest obowiązany stosować te przepisy. Przepis rozporządzenia w ww. brzmieniu obowiązuje od dnia wejścia w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 kwietnia 2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

W związku z tym, podmiot wdrażający dokonuje oceny kwalifikowalności kosztów na podstawie stanu prawnego obowiązującego w dniu wszczęcia sprawy (złożenia wniosku o przyznanie pomoc). W przypadku wystąpienia rozbieżności w procedurze lub umowie o przyznanie pomocy z przepisami ww. rozporządzenia, nadrzędne w procesie przyznawania wypłaty pomocy są przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220 z późn. zm.).

Rozpoczęcie operacji to poniesienie kosztów kwalifikowalnych związanych z jej realizacją.

16. ***Jak należy postąpić w przypadku gdy wnioskodawca dostarczył w wymaganym terminie decyzję o pozwoleniu na budowę, w której wymienione zostało nie tylko zadanie, na którego realizację wnioskodawca ubiega się o przyznanie pomocy w ramach przedmiotowego działania, ale wymienione zostały również inne zadania, nie będące przedmiotem złożonego wniosku o przyznanie pomocy?***

Załączenie do wniosku o przyznanie pomocy, decyzji o pozwoleniu na budowę, w której operacja planowana do realizacji w ramach ww. działania jest jednym z elementów, nie stanowi podstawy do odmowy przyznania pomocy.

17. ***Czy samorząd województwa postąpił prawidłowo dokonując zmniejszenia wnioskowanej kwoty pomocy, uzasadniając swoją decyzję koniecznością zachowania limitu pomocy określonego dla jednej miejscowości w okresie realizacji PROW 2007 – 2013?***

Zgodnie z PROW 2007 - 2013 maksymalna wysokość pomocy na realizację projektów w jednej miejscowości wynosi 500 000 zł w okresie realizacji Programu. Zapisy PROW 2007 - 2013 znalazły odzwierciedlenie w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.).

W związku z tym, samorząd województwa powinien poinformować wnioskodawcę o konieczności zmniejszenia wnioskowanej kwoty pomocy ze względu na przekroczenie limitu środków dla jednej miejscowości w okresie realizacji Programu, najpóźniej w piśmie zapraszającym do podpisania umowy o przyznanie pomocy. W takim przypadku wnioskodawca może wyrazić zgodę lub odstąpić od podpisania umowy o przyznanie pomocy.

Ponadto, złożenie wniosku o przyznanie pomocy powinno być poprzedzone przygotowaniem planu odnowy miejscowości, który stanowi załącznik do wniosku o przyznanie pomocy. Plan odnowy miejscowości zawiera między innymi opis planowanych zadań inwestycyjnych w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji. Wymieniony dokument powinien być uzgodniony z

mieszkańcami, co ma, między innymi zapobiegać sytuacji, w której z jednej miejscowości składane są dwa wnioski o przyznanie pomocy na realizację operacji, których wartość przekracza kwotę dostępnego limitu środków dla danej miejscowości.

Reasumując, zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia samorząd województwa nie może przyznać pomocy, której wartość przekracza określony limit.

18. ***Czy jest możliwość zawieszenia rozpatrywania wniosku o płatność w związku z prowadzonym postępowaniem sądowym?***

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.), właściwy organ samorządu województwa, na uzasadnioną prośbę beneficjenta, może wyrazić zgodę na przedłużenie terminu wykonania przez beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie wypłaty środków finansowych, jednak nie dłużej niż o 3 miesiące.

19. ***Czy złożenie świadczenia do depozytu sądowego stanowi formę spełnienia świadczenia zgodnie z art. 470 Kodeksu Cywilnego***?

Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego nie jest równoznaczne z poniesieniem przez beneficjenta kosztów realizacji operacji, które mogą podlegać refundacji w ramach przedmiotowego działania.

19. ***Jaki powinien być tok postępowania w sytuacji, gdy do samorządu województwa wpłynęły dwa wnioski o przyznanie pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 z jednej miejscowości, przy czym wysokość pomocy w każdym z wniosków jest równa wartości dostępnego limitu?***

Jeżeli z jednej miejscowości złożone zostały dwa wnioski o przyznanie pomocy na realizację operacji, których wartość opiewa na maksymalną kwotę pomocy określoną dla miejscowości, do realizacji można przyjąć wyłącznie operację znajdującą się na wyższej pozycji listy rankingowej. Odmawia się przyznania pomocy na realizację operacji znajdującą się na dalszej pozycji listy.

20. ***Dotyczy wskazania sposobu postępowania w przypadku wnioskodawców działania „Odnowa i rozwój wsi" PROW 2007 - 2013, którzy do wniosku o przyznanie pomocy nie dołączyli ostatecznego pozwolenia na budowę.***

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.), wniosek o przyznanie pomocy zawiera w szczególności informacje o załącznikach dołączanych do wniosku. Jednym z załączników jest - jeżeli jest wymagana - ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę/rozbiórkę. W związku z tym, wnioskodawca obowiązany jest dostarczyć taką decyzję najpóźniej w terminie określonym w wezwaniu do II uzupełnień wniosku o przyznanie pomocy. W przypadku, gdy wnioskodawca nie dostarczy wymaganego załącznika, następuje odmowa przyznania pomocy.

Dołączenie do wniosku decyzji o pozwoleniu na budowę wydanej przez organ pierwszej instancji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności nie spełnia wymogu dołączenia do wniosku decyzji ostatecznej. Oświadczenie stron nie ma mocy wiążącej i dopiero upływ terminu pozbawia strony prawa do wniesienia odwołania. Niemniej jednak, dokonanie

rozstrzygnięcia w powyższej sprawie powinno odbyć się po zasięgnięciu opinii prawnej departamentu prawnego w urzędzie marszałkowskim.

21. ***Czy mogą podlegać refundacji w ramach działania koszty związane z budową drogi?***

    W § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.), wymienione zostały koszty, które mogą podlegać refundacji w ramach przedmiotowego działania. Na podstawie obowiązujących przepisów, koszty związane z budową drogi nie podlegają refundacji.

22. ***Beneficjent, na etapie weryfikacji dokumentacji z postępowania przetargowego przekroczył termin wyznaczony na usunięcie braków. Jak w tej sytuacji powinien postąpić samorząd województwa?***

    Zgodnie z postanowieniami umowy o przyznanie pomocy zawartymi w § 6 ust 6: *„W przypadku, gdy złożona dokumentacja, o której mowa w ust. 1 nie jest kompletna Samorząd Województwa wzywa Beneficjenta w formie pisemnej do jej uzupełnienia (usunięcia braków) w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania”*.

    W opisanym przypadku beneficjent przekazał uzupełnienia 7 dni po terminie wynikającym z umowy o przyznanie pomocy i dołączył pismo, w którym podał powód niedotrzymania terminu.

    Określony w umowie termin na przekazanie uzupełnień (usunięcie braków) ma raczej charakter instrukcyjny (dyscyplinujący beneficjenta do dokonania określonej czynności) i umowa nie przewiduje wprost sankcji za przekroczenie tego terminu. Nie jest szczególnie istotne, czy dokumenty, o których mowa w § 6 ust. 6 zostaną przedłożone w terminie np. 10, 12, 14 czy 15 dni, o ile jest to termin rozsądny i nieodległy. W przedmiotowej sprawie, beneficjent, wprawdzie z opóźnieniem, ale jednak przedłożył uzupełnienia, a tym samym zrealizował zobowiązanie w tym zakresie. Dlatego też dokumentacja powinna podlegać dalszej ocenie.

    Do umów o przyznanie pomocy nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

23. ***Dotyczy wysokości refundacji kosztów w przypadku rozbieżności kwoty określonej w fakturze i poniesionej przez beneficjenta, a kwoty w kosztorysie inwentaryzacyjnym, sporządzonym przez beneficjenta.***

    Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.), tryb wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy określa się w umowie, z tym, że wypłata ta następuje po złożeniu wniosku o płatność, do którego dołącza się wymienione w formularzu tego wniosku załączniki.

    Biorąc pod uwagę, że kosztorys inwentaryzacyjny nie stanowi podstawy do wypłaty pomocy, natomiast refundacja następuje na podstawie faktur do których dołączone są dokumenty potwierdzające dokonanie zapłaty, refundacji powinna podlegać kwota faktycznie poniesiona przez beneficjenta.

24. ***Jakie koszty można uznać za kwalifikowane w przypadku realizacji operacji pn. „Adaptacja terenu pod park sportowo - rekreacyjny" w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”***

objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, przez wnioskodawcę, którym jest parafia rzymsko – katolicka?

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, pomoc jest przyznawana: osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, działającej na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania - na operacje, w ramach których są ponoszone koszty określone w § 4 ust. 1 pkt 5, 12, 14—16. Oznacza to, że parafia rzymsko - katolicka w ramach przedmiotowego działania może realizować operacje związane z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego lub polegające na odnawianiu elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej, wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawianiu cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków. Ponadto ww. wnioskodawca może dokonać zakupu materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich — koniecznego do realizacji operacji, jak również dokonać zakupu sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji. Ponadto kwalifikowalne mogą być również koszty ogólne, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji.

Operacja, polegająca na wykonaniu kostki brukowej, montażu ławeczek na skarpach, wykonaniu alejek, zamontowaniu lamp parkowych, wyposażeniu placu (krzewy, rośliny ozdobne, ławki parkowe) oraz wykonanie boisk do piłki nożnej nie wchodzi w zakres ww. kosztów. Zgodnie z przedmiotowym rozporządzeniem, inwestycja polegająca na wykonaniu parku może być realizowana na podstawie § 4 ust. 1 pkt 6 ww. rozporządzenia, natomiast obiekty sportowe na podstawie § 4 ust. 1 pkt 3.

25. Czy jest możliwość przeniesienia oszczędności między etapami, w związku z realizacją projektu w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Zgodnie z umową o przyznanie pomocy, umowa może zostać zmieniona na pisemny wniosek każdej ze stron, przy czym zmiana ta nie może powodować zwiększenia kwoty pomocy określonej w § 4 ust, 1, zmiany celów i zakresu działania „Odnowa i rozwój wsi"”

Ponadto, zmiana umowy jest wymagana w szczególności w przypadku:

a) zmniejszenia zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach jednego z etapów i zwiększenia zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach etapu późniejszego - wniosek w tej sprawie beneficjent składa najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność w ramach etapu, którego zakres lub wysokość kosztów kwalifikowalnych operacji została zmniejszona,

b) zwiększenia zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach jednego z etapów i zmniejszenia zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach etapu późniejszego - wniosek w tej sprawie beneficjent składa najpóźniej na 40 dni przed upływem terminu do złożenia wniosku o płatność w ramach etapu, w którym zakres lub wysokość kosztów kwalifikowałnych operacji ma zostać zwiększona; w przypadku niedotrzymania tego terminu, wypłata pomocy zostanie dokonana do wysokości przewidzianej w umowie dla poszczególnych transz.

W związku z tym, przesunięcia między etapami realizacji projektu są dopuszczalne na zasadach określonych w umowie o przyznanie pomocy.

Natomiast nie ma możliwości przeniesienia oszczędności powstałych po realizacji pierwszego etapu operacji, które byłyby przeznaczone na finansowanie zadań, nieujętych w zestawieniu rzeczowo - finansowym stanowiącym załącznik do umowy o przyznanie pomocy w ramach przedmiotowego działania.

26 Czy jest możliwość refundacji kosztów operacji w przypadku gdy część kosztów ujętych na fakturze została zapłacona gotówką?

Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220 z późn. zm.), koszty, o których mowa w ust. 1 tego paragrafu, uznaje się za koszty kwalifikowalne, jeżeli:

1) zostały poniesione:

a) w formie rozliczenia bezgotówkowego,

b) od dnia, w którym została zawarta umowa;

2) dostawy, roboty budowlane i usługi, związane z realizacją operacji, zostały nabyte w trybie przepisów o zamówieniach publicznych, w przypadku gdy beneficjent jest obowiązany stosować te przepisy.

Z powyższego przepisu wynika, że za koszty kwalifikowalne mogą być uznane tylko koszty poniesione w formie rozliczenia bezgotówkowego, a contrario - w przypadku dokonania płatności gotówką, koszty nie mogą być uznane za kwalifikowalne. Należy zwrócić uwagę, że przepisy rozporządzenia nie wprowadzają w tym zakresie wymogu, że w przypadku określonej transakcji, może być ona uwzględniona przy ustalaniu kosztów kwalifikowalnych, jeżeli w całości koszt tej transakcji został poniesiony w formie rozliczenia bezgotówkowego. W związku z tym, jeżeli część kosztów ujętych na fakturze została poniesiona przez beneficjenta w formie rozliczenia gotówkowego, nie oznacza to automatycznie, że cała wartość wykazana na fakturze nie może być uwzględniona jako koszt kwalifikowalny. Jeżeli bowiem w odniesieniu do pozostałej części ogólnej kwoty wykazanej na fakturze, beneficjent udokumentuje, że poniósł koszt w tym zakresie w formie rozliczenia bezgotówkowego, koszt ten może być uznany za koszt kwalifikowalny. Możliwość takiego rozwiązania potwierdza § 17 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

27. Czy wniosek o zmianę umowy o przyznanie pomocy może dotyczyć zmiany terminu złożenia wniosku o płatność?

Wniosek o zmianę umowy o przyznanie pomocy może dotyczyć zmiany terminu złożenia wniosku o płatność.

28. Czy można uznać za koszt kwalifikowalny koszt odnowienia cmentarza?

Zgodnie z rozporządzeniem współfinansowane mogą być koszty odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków. W związku z tym, odnowienie ogrodzenia wokół cmentarza może stanowić koszt kwalifikowalny pod warunkiem, że jest to ogrodzenie cmentarza wpisanego do rejestru zabytków. Natomiast nie będzie kwalifikowalny koszt odnawiania lub budowy chodników, parkingów wokół cmentarza.

29. ***Czy parafia może ubiegać się o przyznanie pomocy na operację związaną z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego ?***

    Zgodnie z rozporządzeniem, parafia może ubiegać się o przyznanie pomocy na operację związaną z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego.

    Przepis odnosi się do obszaru, który posiada ww. właściwości. Dlatego też, tworzenie miejsca spotkań z altanką i ławeczkami dla mieszkańców wraz z wykonaniem bramy, bramki i ogrodzeniem nie stanowi kosztu kwalifikowalnego na podstawie ww. przepisu rozporządzenia.

    Ponadto, ocena zgodności konkretnej operacji z celami działania „Odnowa i rozwój wsi" oraz przepisami ww. rozporządzenia należy do samorządu.

30. ***Dotyczy beneficjenta działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w przypadku którego zachodzi podejrzenie, iż wykorzystuje budynek gminnego ośrodka kultury, którego remont był współfinansowany ze środków ww. działania, na cele oświatowe.***

    Kwestia dotycząca celów przedmiotowego działania została określona w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Ponadto, zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi", objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.), pomoc jest przyznawana w formie refundacji części, związanych z realizacją operacji, kosztów: budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno -kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków.

31. ***Dotyczy wątpliwości związanych z kwalifikowalnością kosztów remontu dachu zabytkowego budynku szkoły.***

    Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 9, pomoc jest przyznawana w formie refundacji części, związanych z realizacją operacji, kosztów rewitalizacji budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci.

    Pojęcie „rewitalizacja" nie zostało zdefiniowane w ustawie. Odwołując się do definicji zawartej w Słowniku języka polskiego PWN, rewitalizacja, w odniesieniu do budynków, oznacza odbudowę zniszczonych budynków.

    W związku z tym, pomoc może być przyznana na odbudowę zabytkowej szkoły. Nie może natomiast dotyczyć prostej inwestycji odtworzeniowej, której finansowanie, zgodnie z art. 55 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str.15, z późn. zm.), nie kwalifikuje się do wsparcia.

32. Dotyczy możliwości korzystania z wyposażenia zakupionego do świetlicy, w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" PROW 2007 - 2013 „na cele działalności kulturalnej w układzie gminy"

Beneficjent przedmiotowego działania zamierza wypożyczać sprzęt nabyty w ramach PROW 2007-2013, stanowiący wyposażenie świetlicy, na uroczystości gminne. Wypożyczenie takie miałoby następować w oparciu o regulamin świetlicy.

Zgodnie z umową o przyznanie pomocy (§ 5 ust. 1 pkt 7 lit. e), beneficjent zobowiązuje się do niezwłocznego informowania Samorządu Województwa o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w Programie, ustawie, rozporządzeniu oraz umowie.

W związku z tym, prośbę należy skierować do samorządu województwa, który kierując się celami określonymi dla działania „Odnowa i rozwój wsi" PROW 2007 - 2013, może wyrazić zgodę na udostępnianie sprzętu stanowiącego wyposażenie świetlicy na uroczystości gminne.

33. Czy można zaliczyć do kosztów kwalifikowalnych koszt budowy nowych i wymiany starych wiat przystankowych w 8 miejscowościach?

Zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia w ramach działania można realizować operacje polegające na kształtowaniu obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego. W przepisie wskazano trzy przykładowe elementy w kształtowaniu przestrzeni: place parkingowe, chodniki i oświetlenie uliczne. Zastosowany otwarty katalog możliwych elementów wpisujących się w obszary o szczególnym znaczeniu, ma zapobiec wykluczeniu elementów zagospodarowania przestrzeni, które nie są powszechne, natomiast występują w danej miejscowości.

Wiata, zgodnie z *Polską Klasyfikacją Obiektów Budowlanych,* to szczególny rodzaj budynku, który stanowi pomieszczenie naziemne, nie obudowane ścianami ze wszystkich stron lub nawet pozbawione ścian. Trudno zatem uznać, iż operacja, polegająca wyłącznie na budowie wiat przystankowych w kilku miejscowościach należących do gminy, wpłynie na kształtowanie obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne. Dlatego też, zdaniem MRiRW, budowa wiat nie wpisuje się w zakres kosztów kwalifikowalnych działania „Odnowa i rozwój wsi" PROW 2007 - 2013.

34. Czy jest możliwość dofinansowania służby zdrowia w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" PROW 2007-2013 ?

Zakres wsparcia, jaki może być realizowany w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" PROW 2007 - 2013 został określony w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.). Na postawie przepisów ww. rozporządzenia nie ma możliwości wsparcia służby zdrowia ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.